

Rapport

Datum: 31 maart 2006

Rapportnummer: 2006/119

Klacht

Verzoeker klaagt over de wijze waarop ambtenaren van het regionale politiekorps Drenthe zich naar aanleiding van een gebeurtenis op 12 augustus 2003, waarbij verzoeker was betrokken hebben gedragen. Verzoeker klaagt er met name over dat de politie:

hem heeft aangehouden;

hem met onnodig machtsvertoon heeft aangehouden door met vier politieambtenaren naar zijn woning te gaan;

hem in een te warme ruimte en met onthouding van de nodige verzorging heeft opgehouden;

onvoldoende aandacht voor zijn letsel heeft gehad;

hem onnodig lang heeft opgehouden in het politiebureau;

hem ondanks de toezegging daartoe na zijn invrijheidstelling niet naar huis heeft gebracht.

Voorts klaagt verzoeker over de wijze waarop de politie het onderzoek naar de mishandeling heeft verricht. Hij klaagt er met name over dat de politie:

het onderzoek onvoldoende objectief heeft verricht;

heeft nagelaten de bij de mishandeling betrokken derde kritisch te verhoren;

zijn medische gegevens niet in het dossier heeft gevoegd;

op het verzoek van het Openbaar Ministerie van 16 september 2003 onvoldoende nader onderzoek heeft verricht.

Beoordeling

Algemeen

Op 12 augustus 2003 vond tussen verzoeker en zijn buurman L. een handgemeen plaats op een gemeenschappelijk binnenterrein van een appartementencomplex te Hoogeveen. Aanleiding hiertoe was een meningsverschil over het gebruik van (de afsluiting tot) het binnenterrein. Verzoekers buurman waarschuwde kort na het handgemeen de politie vanuit een nabijgelegen videotheek. Daarop hield de politie verzoeker aan. Tegen verzoeker werd proces-verbaal opgemaakt ter zake van mishandeling. De officier van justitie te Assen dagvaardde hiervoor verzoeker. De rechtbank ontsloeg verzoeker van alle rechtsvervolging wegens noodweerexces (zie Achtergrond, onder D.).

I. Ten aanzien van het aanhouden van verzoeker

Bevindingen

1. In verband met het voorgaande klaagt verzoeker er over dat de politie hem heeft aangehouden. Verzoeker liet weten dat kort na de gebeurtenis zijn echtgenote de politie had gebeld omdat hij als slachtoffer aangifte had willen doen van mishandeling door zijn buurman L. Verzoeker liet weten dat namelijk L. was begonnen met het handgemeen. Verzoeker wachtte de komst van de politie in zijn woning af. De ter plaatse gekomen politie hield echter verzoeker aan en bracht hem over naar het politiebureau. Verzoeker stelt zich op het standpunt dat de politie is afgegaan op eenzijdig gestelde geruchten en verdachtmakingen. Verzoeker liet weten dat hij niet in de gelegenheid was gesteld zijn onschuld in deze zaak te benadrukken, terwijl hij ook bij de gebeurtenis gewond was geraakt.

2. De beheerder van het regionale politiekorps Drenthe liet op dit punt weten dat zij verzoekers klacht op dit punt ongegrond achtte. Zij deelde mee dat de politieambtenaren bij hun komst ter plaatse een gewonde man, L., aantroffen, zijnde de buurman van verzoeker. L. had een bebloed hoofd en enkele zwellingen, aldus de korpsbeheerder. Hij liet aan de politieambtenaren weten slachtoffer van mishandeling te zijn en deed daarvan mondeling aangifte. L. wees hierbij verzoeker aan als verdachte. Hierop hebben de politieambtenaren in de omgeving enkele getuigen gehoord.

De korpsbeheerder deelde mee dat er, gelet op de daarbij verkregen informatie, sprake was van voldoende feiten om verzoeker aan te merken als verdachte van mishandeling. Om die reden kon de politie verzoeker aanhouden ter zake van mishandeling. De politie heeft dit op goede gronden gedaan, aldus de korpsbeheerder.

3. Politieambtenaar H. liet weten dat hij samen met andere politieambtenaren na de melding van mishandeling eerst naar het slachtoffer, L., was gegaan. De melding was gedaan door L. L. was behoorlijk gewond, aldus H. en deelde mee te hebben gevochten. H. berichtte dat een aantal mensen getuige was geweest van de gebeurtenis. Zij hadden gemeld dat verzoeker agressief was geweest. Naar aanleiding van verschillende verklaringen was H. van oordeel geweest dat verzoeker als verdachte van mishandeling was aan te merken.

4. Politieambtenaar B. berichtte dat hij bij zijn komst ter plaatse van enkele personen de personalia heeft genoteerd en dat die personen hem kort hebben verteld wat er was gebeurd. Hiervan heeft B. toen niets vastgelegd, maar hij heeft die personen laten weten dat zij later nader gehoord zouden worden.

5. De mutatie uit het dag- en nachtrapport van 12 augustus 2003 met betrekking tot de melding van de mishandeling vermeldt dat het slachtoffer (L.) zich in een videowinkel

bevond. Voorts vermeldt deze mutatie dat L. behoorlijk bloedde en dat de ter plaatse aanwezige politieambtenaren een ambulance voor hem hebben gewaarschuwd.

6. Het proces-verbaal dat naar aanleiding van de aangifte van L. tegen verzoeker is opgemaakt vermeldt dat er twee getuigen zijn gehoord. Beide getuigen hebben verklaard dat zij hadden gezien dat verzoeker met een bezemsteel op L. had ingeslagen. Voorts vermeldt de aangifte van L. dat verzoeker hem met een bezemsteel had geslagen, waardoor hij onder andere verwondingen aan het gelaat had opgelopen.

Beoordeling

7. Het staat vast dat verzoeker met L. in een handgemeen verwickeld is geweest. Op basis van de verklaringen van getuigen en van L. staat eveneens vast dat verzoeker L. met een bezemsteel heeft geslagen. Ook staat vast dat de politie zich naar aanleiding van de melding heeft begeven naar de videotheek waar L. zich bevond. Ook is voldoende aannemelijk dat het handgemeen had plaatsgevonden naar aanleiding van een geruime tijd spelend probleem tussen verzoeker en enkele bewoners van het appartementencomplex.

8. Verzoekers klacht is tweeledig en richt zich in de eerste plaats op de zijns inziens partijdige opstelling van de politie met betrekking tot de gebeurtenis op 12 augustus 2003. Zo valt uit de mededelingen van verzoeker af te leiden dat hij het er niet mee eens is dat de politieambtenaren in de eerste plaats naar de heer L. zijn gegaan, terwijl zijn vrouw namens hem de politie had gebeld. Verzoeker is van mening dat de politie (ook) L. had moeten aanhouden ter zake van mishandeling.

Voorts blijkt uit het verzoekschrift dat verzoeker het er niet mee eens is dat de politieambtenaren zijn overgegaan tot zijn aanhouding, zonder voldoende te informeren naar zijn kant van het verhaal.

9.1. Het verbod van vooringenomenheid houdt in dat bestuursorganen zich actief opstellen om iedere vorm van een vooropgezette mening of de schijn van partijdigheid te vermijden.

9.2. Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat de meldkamer van de politie Drenthe op 12 augustus 2003 de melding van L. heeft binnengekregen. De Nationale ombudsman acht het aannemelijk dat (de vrouw van) verzoeker toen kort hierna naar de politie heeft gebeld en dat, gelet op de eerdere melding over dezelfde gebeurtenis en de snelle komst van de politie (in 3 minuten), de tweede melding niet is verwerkt in een mutatie in het dag- en nachtrapport. Wat hier ook van zij, vast staat dat de politieambtenaren die ter plaatse gingen via de meldkamer hadden doorgekregen dat het slachtoffer L. in een videotheek op hun komst wachtte. De Nationale ombudsman acht het op grond daarvan dan ook begrijpelijk dat de betrokken politieambtenaren de heer L. het eerste hebben aangesproken.

9.3. Vervolgens staat vast dat de ter plaatse gekomen politieambtenaren enkele getuigen kort hebben gesproken. Gelet op de inhoud van de later vastgelegde verklaringen van de getuigen en gelet op de inhoud van de aangifte van L., waaruit bleek dat verzoeker L. met een bezemsteel had geslagen, konden de politieambtenaren toen in redelijkheid besluiten verzoeker aan te merken als verdachte van mishandeling (zie Achtergrond, onder B.). Mede gelet op het feit dat er nog sprake was van heterdaad (zie Achtergrond, onder A.), waren de politieambtenaren bevoegd verzoeker aan te houden.

De Nationale ombudsman is van oordeel dat het naar de woning van verzoeker gaan met het doel hem daar aan te houden, geen blijk geeft van vooringenomenheid. Zoals hiervoor vermeld, was verzoeker op dat moment verdachte van een strafbaar feit. Gelet op het feit dat een aanhouding buiten heterdaad niet mogelijk is voor het feit waarvan verzoeker werd verdacht en dat bij uitstel van de aanhouding de politie bij het onderzoek volledig afhankelijk wordt van de vrijwillige medewerking van een verdachte en daarmee de kans loopt onvoldoende onderzoek te kunnen verrichten, heeft de politie er in redelijkheid voor kunnen kiezen verzoeker aan te houden. Hieraan doet niet af dat verzoeker later door de rechter is ontslagen van rechtsvervolging (zie Achtergrond, onder D.). Het ontslag van rechtsvervolging in verzoekers zaak houdt namelijk in dat het strafbare feit wel is gepleegd, maar dat verzoeker zelf niet strafbaar was. Dit is niet ter beoordeling van de politie. De politie heeft met het aanhouden van verzoeker niet gehandeld in strijd met het verbod van vooringenomenheid.

In zoverre is de onderzochte gedraging behoorlijk.

10. Op het punt van dat deel van verzoekers klacht dat erop ziet dat alleen hij en niet (ook) L. is aangehouden, kan het optreden van de politie de toets der kritiek doorstaan. De politieambtenaren werden bij hun komst ter plaatse geconfronteerd met een gewonde persoon, die aangaf door verzoeker te zijn mishandeld, hetgeen door getuigen werd bevestigd. Politieambtenaren hebben aangegeven dat zij bij verzoeker slechts kleine zichtbare verwondingen hebben waargenomen. Om die reden en ook omdat getuigen niet hebben verklaard over mishandeling van verzoeker door L., hebben de politieambtenaren in redelijkheid kunnen beslissen L. niet (ook) aan te houden. In zoverre is juist gehandeld.

II. Ten aanzien van de wijze van aanhouden

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er met name over dat de politie hem met onnodig machtsvertoon heeft aangehouden door met vier politieambtenaren naar zijn woning te gaan. Verzoeker liet op dit punt weten dat uit niets kon worden opgemaakt dat het binnenvallen met vier politieambtenaren in zijn woning noodzakelijk was. Alle vier politieambtenaren waren zijn woning binnengedrongen, aldus verzoeker.

2. De beheerder van het regionale politiekorps Drenthe deelde op dit punt mee dat de twee ter plaatse gekomen politieambtenaren naar aanleiding van de informatie die zij daar kregen, hebben besloten een extra politie-eenheid te laten komen. De aanhouding van verzoeker is feitelijk door twee politieambtenaren verricht, terwijl de andere twee politieambtenaren buiten verzoekers woning stonden, aldus de korpsbeheerder.

3. Het proces-verbaal van de aanhouding van verzoeker vermeldt dat politieambtenaren B. en H. verzoeker hebben aangehouden.

4. Politieambtenaar H. liet bij de behandeling van de klacht door de Klachtencommissie weten dat bij een eerste onderzoek ter plaatse door getuigen was meegedeeld dat verzoeker kort daarvoor agressief was geweest en dat hij dat overigens altijd was. Om die reden is besloten om met vier politieambtenaren naar verzoeker te gaan. H. liet weten dat twee politieambtenaren daadwerkelijk bij verzoeker zijn binnengetreden en dat de twee andere politieambtenaren in het portiek van de woning zijn gebleven.

Beoordeling

5. Het evenredigheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen voor het bereiken van een doel een middel aanwenden dat voor de betrokkenen niet onnodig bezwarend is en dat in evenredige verhouding staat tot dat doel. Dit impliceert dat politie en justitie in een opsporingsonderzoek die werkwijze dienen te kiezen die voor een burger het minst bezwarend is en die een zo gering mogelijke inbreuk maakt op zijn persoonlijke levenssfeer.

6. Zoals hiervóór, onder I is geoordeeld heeft de politie kunnen besluiten verzoeker als verdachte aan te houden. Gelet op de informatie die de politie kort na de komst ter plaatse over verzoeker bekend is geworden, namelijk dat hij volgens getuigen een agressieve persoon is, hebben de politieambtenaren in redelijkheid kunnen besluiten zich met vier personen naar de woning van verzoeker te begeven. In zoverre is juist gehandeld.

Over het aantal politieambtenaren dat de woning van verzoeker heeft betreden, lopen de stellingen van partijen uiteen; enerzijds stelt verzoeker dat vier politieambtenaren zijn woning hebben betreden en anderzijds stellen de politieambtenaren dat twee politieambtenaren in het portiek bij verzoekers woning hebben gewacht.

Gelet op het proces-verbaal van de aanhouding van verzoeker, waarin twee politieambtenaren hebben vermeld dat zij verzoeker in diens woning hebben aangehouden, wordt aan de lezing van de politieambtenaren over de gang van zaken bij de aanhouding meer waarde toegekend. De politie heeft met genoemde handelwijze dan ook gehandeld in overeenstemming met het evenredigheidsvereiste.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

III. Ten aanzien van de insluiting van verzoeker

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er over dat de politie hem, nadat hij was aangehouden, in het politiebureau te Hoogeveen in een te warme ruimte en met onthouding van de nodige verzorging heeft opgehouden. Verzoeker liet op dit punt weten dat hij zich afvroeg of bij een buitentemperatuur van 30 graden Celsius het nog verantwoord was om iemand op te sluiten in een soort bezemkast, verstoken van enig comfort en enige vorm van luchtverversing. Voorts deelde verzoeker op dit punt mee dat hij in een vunzig hok 20 minuten op een glas water heeft moeten wachten.

2. De korpsbeheerder deelde mee dat verzoeker op het politiebureau in een ophoudkamer is geplaatst. Dat was gedaan omdat het die dag warm was en verzoeker dan van de warmte minder last zou ondervinden dan van plaatsing in een cel, aldus de korpsbeheerder. Zij achtte de klacht op dit punt ongegrond.

Over de verzorging liet de korpsbeheerder weten dat niet bekend is geworden welke verzorging verzoeker heeft gehad. De reden hiervoor was dat hij in de ophoudkamer is ingesloten en dat van de verzorging in die ruimte niets wordt vastgelegd. De korpsbeheerder onthield zich op dit punt van een oordeel.

3. Politieambtenaar H. deelde bij de klachtencommissie mee dat het de dag van de aanhouding van verzoeker erg warm was. Om die reden was verzoeker in de ophoudkamer geplaatst en niet in een cel, waar het erg warm was, aldus H. Voorts liet H. weten dat de verzorging van arrestanten een taak van de arrestantenverzorgers is.

4. De korpsbeheerder legde het arrestantenregister van 12 augustus 2003 over. Hierin is verzoeker niet geregistreerd.

Beoordeling

5. Het vereiste van correcte bejegening houdt in dat bestuursorganen burgers als mens respecteren en hen beleefd behandelen. Dit brengt mee dat de politie de omstandigheden moet creëren waarin het welbevinden van ingeslotenen zijn geregeld. Blijkens artikel 15 van het Besluit beheer regionale politiekorpsen dient een ingeslotene in ieder geval te beschikken over eten en drinken (zie Achtergrond, onder E.).

6. Het staat vast dat het op 12 augustus 2003 warm weer was. Gelet op de mededelingen van verzoeker en de korpsbeheerder staat vast dat verzoeker gedurende zijn ophouding aan het politiebureau ingesloten is geweest in de zogenoemde ophoudkamer en niet in een cel. Het valt niet vast te stellen of een cel of de ophoudkamer toen het minst warm was. Gelet op het feit dat een aangehouden verdachte in beginsel in de cel wordt

opgesloten, is voldoende aannemelijk dat de politie met de keuze voor insluiting in de ophoudruimte heeft gekozen voor de minst warme ruimte. Hiermee heeft de politie gehandeld in overeenstemming met het vereiste van een correcte bejegening.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

7. Op het punt van de verzorging van verzoeker heeft de korpsbeheerder geen gegevens kunnen overleggen. De korpsbeheerder voerde hiervoor als reden aan dat verzoeker niet in een cel ingesloten is geweest en er geen arrestantenregister met betrekking tot verzoeker is bijgehouden. Dit is niet juist.

Gelet op de definitie van artikel 1 van de Ambtsinstructie (zie Achtergrond, onder E.) was verzoeker tijdens zijn verblijf op het politiebureau in de ophoudruimte (ook) aan te merken als een "ingeslotene". Gelet hierop waren de bepalingen met betrekking tot ingeslotenen (zie Achtergrond, onder E.) ook toen op verzoeker van toepassing.

Dit brengt met zich mee dat verzoeker in het arrestantenregister diende te worden geregistreerd en dat daarin gegevens met betrekking tot de verzorging van verzoeker dienden te worden vastgelegd.

Gelet op het ontbreken van verzorgingsgegevens en gelet op verzoekers stelling op dit punt is het voldoende aannemelijk dat verzoeker de nodige verzorging is onthouden en heeft de politie gehandeld in strijd met het vereiste van een correcte bejegening.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

IV. Ten aanzien van de aandacht voor het letsel van verzoeker

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er over dat de politie onvoldoende aandacht voor zijn letsel heeft gehad. Verzoeker liet weten dat hij politieambtenaar H. bij zijn verhoor had meegedeeld dat zijn letsel om aandacht vroeg en diende te worden genoteerd. Hierop werd gereageerd dat dat allemaal bekend was, aldus verzoeker. Hij deelde in dit verband voorts mee dat zijn echtgenote om 17.45 uur naar het politiebureau te Hoogeveen is gegaan om een verklaring over de gebeurtenis af te leggen en daarbij heeft meegedeeld dat een dokter diende te worden gewaarschuwd om naar het letsel van verzoeker te kijken. Dit verzoek werd genegeerd, aldus verzoeker. Verzoeker liet weten dat hij nadat hij was vrijgelaten, een arts heeft bezocht die had geadviseerd hem om de twee uur te wekken. Verzoeker berichtte dat diverse kwetsuren met een koelzak dienden te worden behandeld en dat hij een pijnlijke heup had opgelopen.

Verzoeker legde een door een arts ondertekende uitdraai van zijn patiëntenkaart over waarin staat vermeld dat hij kneuzingen en (krab)wondingen op diverse plaatsen op het

lichaam had opgelopen.

2. De korpsbeheerder deelde onder verwijzing van het advies van de Klachtencommissie politie Drenthe op dit punt mee de klacht ongegrond te achten. Zij berichtte dat verzoeker slechts kleine zichtbare verwondingen had, dat de betrokken politieambtenaren verzoekers echtgenote niet hebben gesproken en dat verzoeker zelf niet om een arts had verzocht.

3. Politieambtenaar H. deelde mee dat de verzorging van arrestanten werd gedaan door arrestantenverzorgers, dat hij verzoekers vrouw niet had gesproken en dat hij had gezien dat verzoeker slechts kleine zichtbare verwondingen had. Voorts had verzoeker niet zelf om een arts gevraagd. In een aanvullend proces-verbaal dat H. op verzoek van het Openbaar Ministerie op 5 november 2003 opmaakte deelde hij mee dat verzoeker lichte verwondingen aan zijn gelaat en hand had, te weten een klein wondje boven op zijn hoofd en een klein wondje aan een van de vingers. H. berichtte dat verzoeker voorts geen zichtbare verwondingen had.

Beoordeling

4. Het vereiste van correcte bejegening, zoals hiervoor omschreven, brengt ook met zich mee dat indien er aanwijzingen zijn dat een ingeslotene medische bijstand behoeft de ambtenaar overlegt met de arts (zie Achtergrond, onder E.).

5. Het staat vast dat verzoeker bij zijn insluiting gewond was. Voorts staat vast dat verzoeker kort voor de insluiting had gevochten. Voorts is voldoende aannemelijk dat de politie ten tijde van het insluiten van verzoeker niet bij hem heeft geïnformeerd naar diens verwondingen. Gelet op het zichtbare letsel van verzoeker had het in de rede gelegen (ook) aandacht te besteden aan dat letsel door bij verzoeker te informeren of hij medische bijstand van een arts behoefde. Het is onjuist dat dit niet is gebeurd. Hiermee is gehandeld in strijd met het vereiste van een correcte bejegening.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

V. Ten aanzien van de duur van ophouden

Bevindingen

1. Voorts klaagt verzoeker er over dat de politie hem onnodig lang heeft opgehouden in het politiebureau. Hij deelde op dit punt mee dat was meegedeeld dat hij in vrijheid zou worden gesteld als de dagvaarding zou zijn ontvangen. Verzoeker liet weten dat de dagvaarding die dag om 20.01 uur op het politiebureau was ontvangen, maar dat hij pas omstreeks 22.30 uur naar huis mocht.

2. De korpsbeheerder deelde onder verwijzing van het advies van de Klachtencommissie politie Drenthe mee dat de betrokken politieambtenaren hebben laten weten dat op 12 augustus 2003 rond 20.00 uur het faxbericht met daarin de dagvaarding werd ontvangen van het Openbaar Ministerie. Verzoeker is op 12 augustus 2003, rond 22.20 uur in vrijheid gesteld. Reden hiervoor was dat het Openbaar Ministerie had meegedeeld dat eerst de aangifte diende te worden opgenomen, zodat de mogelijkheid bestaat de verklaring van de aangever te vergelijken met de verklaring van de verdachte, hetgeen deel uitmaakt van het opsporingsonderzoek. Politieambtenaar B. heeft de aangifte opgenomen. Politieambtenaar H. liet weten dat hij was genoodzaakt enkele meldingen uitgegeven door de Meldkamer te Drenthe te behandelen. Het betrof twee meldingen, uitgegeven op de tijdstippen 20.57 uur en 21.58 uur, aldus H. Ook B. heeft op de melding van 21.58 uur gereageerd en toen telefonisch contact gehad met de arrestantenwacht met het verzoek de dagvaarding aan verzoeker uit te reiken en hem heen te zenden.

Verzoeker had echter geweigerd de akte van ontvangst van de dagvaarding te ondertekenen. Daarop is hij teruggeplaatst in de ophoudkamer en werd er contact opgenomen met het Openbaar Ministerie met de vraag hoe te handelen. Het Openbaar Ministerie heeft vervolgens aangegeven dat verzoeker zonder het plaatsen van de handtekening op de uitreiking mocht worden heengezonden hetgeen ook terstond gebeurd is, aldus de korpsbeheerder.

De korpsbeheerder liet weten dat zij gelet op het vorenstaande van mening is dat verzoeker niet onnodig lang is opgehouden op het politiebureau. De korpsbeheerder achtte dit klachtonderdeel ongegrond.

3. Het proces-verbaal van het onderzoek naar de betrokkenheid van verzoeker bij de mishandeling van zijn buurman L. vermeldt onder meer dat op 12 augustus 2003, omstreeks 20.35 uur de aangifte van L. is opgenomen. Voorts vermeldt het proces-verbaal dat verzoeker op 12 augustus 2003 omstreeks 18.47 uur als verdachte is verhoord. Verzoeker liet daarbij weten te weigeren een verklaring af te leggen. In een op verzoek van het Openbaar Ministerie op 5 november 2003 opgemaakt aanvullend proces-verbaal liet H. weten dat verzoeker direct na het opnemen van de aangifte in vrijheid is gesteld.

De dagvaarding is op 12 augustus 2003 om 22.20 uur aan verzoeker betekend waarop hij direct in vrijheid is gesteld.

4. Politieambtenaar B. liet weten dat hij het Openbaar Ministerie de concept-aangifte had voorgelegd ten behoeve van het opstellen van de dagvaarding. Voorts was in overleg met het Openbaar Ministerie besloten om de aangifte daarna zo uitgebreid mogelijk op te nemen.

Beoordeling

5. Het verbod van onrechtmatige vrijheidsontneming houdt voor bestuursorganen in dat zij buiten de bij of krachtens de wet bepaalde gevallen niemand zijn vrijheid mogen ontnemen. In dit verband bepaalt het ten tijde van de onderzochte gedraging geldende artikel 61 van het Wetboek van Strafvordering (zie Achtergrond, onder C.) dat een verdachte niet langer dan zes uren voor verhoor mag worden opgehouden, met dien verstande dat niet wordt meegerekend de tijd tussen middernacht en negen uur 's morgens. De termijn van zes uren is een uiterste termijn en is bestemd voor verhoor. Als het verhoor binnen die termijn is beëindigd, zal dan ook onmiddellijk daarop een beslissing moeten worden genomen over de invrijheidstelling van de verdachte of over de toepassing van een ander dwangmiddel. Als het verhoor binnen de termijn van zes uren is beëindigd en geen van de vooromschreven beslissingen wordt genomen of er geen nader onderzoek wordt gedaan, met de resultaten waarvan de verdachte in een (nader) verhoor kan worden geconfronteerd, en daarmee de noodzaak tot het verhoor is komen te vervallen, moet de verdachte worden geacht niet meer "op openbaar (aan de wet ontleend) gezag" van zijn vrijheid beroofd te zijn.

6. Het staat vast dat verzoeker op 12 augustus 2003 om 18.47 uur is verhoord en daarbij heeft geweigerd een verklaring af te leggen. Voorts staat vast dat de politie op 12 augustus 2003 om 20.01 uur de dagvaarding van verzoeker van het Openbaar Ministerie per faxbericht heeft ontvangen. Ook staat vast dat die dag omstreeks 20.35 uur de (uitgebreide) aangifte van L. is opgenomen. Eveneens staat vast dat verzoeker om 22.20 uur de dagvaarding is betekend en dat hij toen in vrijheid is gesteld. Ten slotte staat vast dat verzoeker éénmaal, te weten om 18.47 uur, is verhoord.

Gelet op het ontbreken van een proces-verbaal van verhoor van verzoeker als verdachte dat is gelegen na het tijdstip van het opnemen van de volledige aangifte (omstreeks 20.35 uur) en het ontbreken van overige onderzoekshandelingen, is niet gebleken van een voornemen om verzoeker wederom te horen na het verrichten van nadere opsporingshandelingen. De totale insluitingsduur viel weliswaar binnen de wettelijk toegestane termijn, maar dat neemt niet weg dat het doel waarvoor verzoeker na zijn verhoor nog werd vastgehouden niet meer kan worden aangemerkt als "voor verhoor". Dit betekent dat er toentertijd geen rechtsgeldige reden meer was om verzoeker na zijn verhoor nog een uur vast te houden. Het is niet juist dat verzoeker pas om 22.20 uur in vrijheid is gesteld.

Verwarring over het al dan niet moeten tekenen voor ontvangst van de dagvaarding en het behandelen van tussendoor komende meldingen doen hieraan niet af. De politieorganisatie dient bekend te zijn met procedures met betrekking tot het betekenen van dagvaardingen en zoals B. heeft laten weten was er tijdens het behandelen van de meldingen personeel in het politiebureau aanwezig om verzoeker tijdig in vrijheid te stellen. De politie heeft gehandeld in strijd met het verbod op onrechtmatige vrijheidsbeneming.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

VI. Ten aanzien van de toezegging verzoeker naar huis te brengen

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er over dat de politie hem ondanks de toezegging daartoe na zijn invrijheidstelling niet naar huis heeft gebracht. In dit verband liet verzoeker weten dat politieambtenaar H. zijn vrouw had toegezegd dat hij zou worden thuisgebracht. Dit was gebeurd toen verzoeksters echtgenote H. had meegedeeld dat zij zich ernstig zorgen maakte over verzoekers welzijn en dat zij het op prijs zou stellen als hij werd thuisgebracht.
2. De korpsbeheerder liet weten dat de betreffende politieambtenaar B. heeft verklaard dat die toezegging niet is gedaan. Zij is van mening dat het zeer onwaarschijnlijk is dat die toezegging zou zijn gedaan, mede omdat verzoeker op ongeveer 300 meter van het politiebureau woont. Zij achtte verzoekers klacht ongegrond.

Beoordeling

3. Het vereiste van rechtszekerheid houdt onder meer in dat gerechtvaardigde verwachtingen van burgers en organisaties jegens bestuursorganen door die bestuursorganen worden gehonoreerd.
4. Het valt niet vast te stellen of de toezegging is gedaan, gelet op de elkaar tegensprekende lezingen van betrokken partijen en het ontbreken van nadere informatie op dit punt. Om die reden onthoudt de Nationale ombudsman zich van een oordeel.

VII. Ten aanzien van de wijze van onderzoeken

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er tevens over dat de politie het onderzoek naar het handgemeen onvoldoende objectief heeft verricht. In dit verband liet verzoeker weten dat alles wat aangever en getuigen ten laste van verzoeker werd meegedeeld voor waar werd aangenomen zonder daarover kritische vragen te stellen. De gehele wijze van handelen van de politie met betrekking tot het onderzoek naar het handgemeen getuigt van vooringenomenheid en scoringsdrift, aldus verzoeker.
2. De korpsbeheerder berichtte op dit punt dat zij de klacht ongegrond achtte. Zij liet weten dat de betreffende politieambtenaren haar daarover hebben gerapporteerd dat zij in een videotheek een man aantroffen die gewond bleek te zijn. Uit verklaringen van die man en van enkele buurtbewoners bleek dat de man met een bezemsteel was geslagen door verzoeker. Vervolgens hebben de politieambtenaren verzoeker in diens woning aangehouden als verdacht van mishandeling en ten spoedigste overgebracht naar een

plaats van verhoor, het politiebureau te Hoogeveen. In het onderzoek is verzoeker gehoord, alsmede twee getuigen en de aangever. De getuigenverklaringen zijn afgelegd ten overstaan van andere politieambtenaren dan de politieambtenaren die bij de aanhouding van verzoeker waren betrokken; een omstandigheid die de objectiviteit binnen een opsporingsonderzoek ten goede komt, aldus de korpsbeheerder. De korpsbeheerder zag geen enkele omissie in deze werkwijze, inhoudende dat de politie de getuigen niet kritisch genoeg verhoord hebben. De politie had geen enkele aanleiding te twifelen aan de zienswijze van deze getuigen. Vervolgens is contact opgenomen met het Openbaar Ministerie, waarbij het onderzoek alsmede de voortgang werd besproken. Namens de officier van Justitie is een dagvaarding bevolen en deze werd aan de verdachte uitgereikt. Daarop is de verdachte in vrijheid gesteld. De korpsbeheerder deelde mee dat zij, gelet op het vorenstaande niet inziet dat de politie niet voldoende objectief haar onderzoek heeft verricht. Zij achtte de klacht op dit punt dan ook ongegrond.

Beoordeling

3. Het verbod van vooringenomenheid houdt in dat bestuursorganen zich actief opstellen om iedere vorm van een vooropgezette mening of de schijn van partijdigheid te vermijden.

4. Gelet op hetgeen hiervoor onder I., ten aanzien van het aanhouden van verzoeker, is overwogen, heeft de politie verzoeker op grond van haar bevindingen ter plaatse mogen aanmerken als verdachte van mishandeling van L. en in redelijkheid kunnen besluiten hem aan te houden. Van belang hierbij is dat getuigen en aangever ter plaatse allen verzoeker als verdachte hebben aangewezen. In het vervolg op het eerste optreden heeft de politie middels het horen van de getuigen door andere politieambtenaren die niet bij het eerste optreden waren betrokken, voldoende objectiviteit in acht genomen. Daarbij verdient opmerking dat verzoeker zelf geweigerd heeft een verklaring af te leggen, zodat het mede aan hem te wijten is dat de politie niet op de hoogte was van zijn kant van het verhaal.. De politie heeft dan ook bij het onderzoek naar verzoekers betrokkenheid bij de mishandeling niet vooringenomen gehandeld.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

VIII. Ten aanzien van het verhoor van een derde betrokkene

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er over dat de politie heeft nagelaten de bij de mishandeling betrokken derde kritisch te verhoren. Hij liet op dit punt weten dat de politie in eerste instantie heeft nagelaten zijn echtgenote, die het handgemeen vanaf het balkon van het appartementencomplex heeft waargenomen, te verhoren als getuige.

2. De korpsbeheerder berichtte op dit punt dat zij verzoekers klacht ongegrond achtte. Zij liet weten dat haar niet duidelijk is geworden wie die derde betrokkene zou moeten zijn. Zij deelde mee dat bij de mishandeling, naast aangever en verzoeker, nog twee getuigen waren betrokken. De aangever heeft een uitgebreide aangifte laten opnemen en verzoeker wenste niets te verklaren.

Beoordeling

3. Het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving houdt in dat bestuursorganen bij de voorbereiding van hun handelingen de relevante informatie verwerven. Dit houdt onder meer in dat de politie bij de start van een opsporingsonderzoek zoveel mogelijk informatie dient te vergaren om een juiste afweging te kunnen (laten) maken bij het vervolg van het onderzoek.

4. Uit het proces-verbaal dat op 9 september 2003 door het Openbaar Ministerie is ontvangen blijkt dat verzoekers echtgenote niet als getuige is gehoord. Voorts is uit het onderzoek gebleken dat het Openbaar Ministerie op 16 september 2003 de politie onder meer heeft verzocht alsnog een verklaring van verzoekers echtgenote op te nemen. Mede gelet hierop is het onjuist dat de politie in eerste instantie verzoekers echtgenote niet heeft gehoord. Hiermee heeft de politie gehandeld in strijd met het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving.

In zoverre is de onderzochte gedraging niet behoorlijk.

IX. Ten aanzien van verzoekers medische gegevens

Bevindingen

1. Ook klaagt verzoeker er over dat de politie zijn medische gegevens niet in het dossier heeft gevoegd. Verzoeker deelde op dit punt mee dat de politie in het dossier slechts een aantekening heeft gemaakt van zijn letsel, maar dit niet in een medische verklaring heeft laten verwerken, die in het tegen hem opgemaakte proces-verbaal diende te worden gevoegd, aldus verzoeker.

2. De korpsbeheerder liet op dit punt weten dat een medische verklaring met betrekking tot verzoeker niet is aangevraagd en niet in het proces-verbaal is gevoegd dat tegen verzoeker is opgemaakt omdat daarvoor geen grond aanwezig was. Het uitwendige letsel van verzoeker was namelijk slechts zeer licht, aldus de korpsbeheerder. Zij achtte verzoekers klacht op dit punt niet gegrond. Dat later op verzoek van het Openbaar Ministerie alsnog een medische verklaring met betrekking tot verzoeker in het dossier is gevoegd doet hieraan niets af, aldus de korpsbeheerder.

Beoordeling

3. Het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving houdt in dat bestuursorganen bij de voorbereiding van hun handelingen de relevante informatie verwerven. Dit houdt onder meer in dat de politie bij het opsporingsonderzoek zoveel mogelijk informatie dient te vergaren om het Openbaar Ministerie een juiste afweging te kunnen laten maken bij de beslissing tot vervolging van een verdachte.

4. Mede gelet op hetgeen hiervoor onder IV. Is overwogen met betrekking tot de aandacht voor het letsel van verzoeker, is het onjuist dat de politie niet direct een arts een medische verklaring met betrekking tot verzoeker heeft laten opstellen. Hiermee is gehandeld in strijd met het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

X. Ten aanzien van het nadere onderzoek op verzoek van het Openbaar Ministerie

Bevindingen

1. Ten slotte klaagt verzoeker er over dat de politie op het verzoek van het Openbaar Ministerie van 16 september 2003 onvoldoende nader onderzoek heeft verricht. Hij klaagt er over dat de politie zich onvoldoende heeft ingespannen om een getuigenverklaring van verzoekers echtgenote te verkrijgen. Pas op 21 oktober 2003 belde H. met verzoeker voor het maken van een afspraak voor het horen van verzoekers echtgenote. Verzoeker had toen laten weten dat zijn echtgenote nog twee weken in het ziekenhuis lag, waarop H. op 5 november 2003 een aanvullend proces-verbaal opmaakte, waarin staat vermeld dat geen verklaring van verzoekers echtgenote was opgenomen omdat zij in het ziekenhuis lag.

2. De korpsbeheerder deelde op dit punt mee dat de politie op verzoek van het Openbaar Ministerie aanvullend onderzoek heeft gedaan en in een proces-verbaal heeft vastgelegd. Uit dit proces-verbaal blijkt dat de politie niet meer heeft kunnen doen dan zij had gedaan, behoudens het horen van verzoekers echtgenote, aldus de korpsbeheerder. Voorts was daarbij gebleken dat de echtgenote van verzoeker voor een langere periode in het ziekenhuis verbleef en om die reden niet is gehoord, aldus de korpsbeheerder. Op basis van het aanvullende proces-verbaal zag het Openbaar Ministerie geen reden de politie nogmaals opdracht te geven aanvullend onderzoek te doen. Kennelijk had voldoende nader onderzoek plaatsgevonden, aldus de korpsbeheerder. Zij achtte verzoekers klacht op dit punt ongegrond.

3. Op 17 september 2003 ontving de politie van het Openbaar Ministerie een verzoek om een aanvullend proces-verbaal, waarin werd verzocht om een medische verklaring van aangever L., een getuigenverklaring van verzoekers echtgenote, een getuigenverklaring van de medewerker van de videotheek, een registratie van de aangifte van verzoeker, een

medische verklaring met betrekking tot verzoeker en uitleg voor het tijdsverloop tussen het opnemen van de verklaring van verzoeker en het uitreiken van de dagvaarding.

4. Het aanvullende proces-verbaal dat politieambtenaar H. op 5 november 2003 opmaakte en sloot vermeldt met betrekking tot het horen van verzoekers echtgenote dat bij (ongedateerd) telefonisch contact was gebleken dat zij in het ziekenhuis verbleef en daar mogelijk nog enkele weken zou verblijven en dat om die reden geen verklaring is opgenomen.

Met betrekking tot de getuigenverklaring van de medewerker van de videotheek is in het aanvullende proces-verbaal vermeld dat personeel van de videotheek geen getuige was geweest van de mishandeling

Over de registratie van de aangifte van verzoeker is in het aanvullende proces-verbaal niets weergegeven. H. vermeldt voorts in het proces-verbaal over verzoekers verwondingen dat hij lichte verwondingen aan het gelaat en hand had. Voorts had verzoeker volgens H. een klein wondje op de bovenzijde van zijn schedel. Bij het proces-verbaal was geen medische verklaring met betrekking tot verzoeker gevoegd.

Ten aanzien van het tijdstip van invrijheidstelling van verzoeker wordt in het proces-verbaal vermeld dat verzoeker direct na het opnemen van de volledige aangifte van L. in vrijheid is gesteld.

Beoordeling

5. Het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving houdt in dat bestuursorganen bij de voorbereiding van hun handelingen de relevante informatie verwerven. Dit houdt onder meer in dat de politie bij het opsporingsonderzoek zoveel mogelijk informatie dient te vergaren om het Openbaar Ministerie een juiste afweging te kunnen laten maken bij de beslissing tot vervolging van een verdachte.

6. Over het niet-verhoren van verzoekers echtgenote wordt overwogen dat vaststaat dat dit niet is gebeurd vanwege een ziekenhuisopname van haar. Gelet op deze vermelding in het aanvullend proces-verbaal staat voorts vast dat H. naar aanleiding van de mededeling over de ziekenhuisopname geen verdere actie op dit punt heeft ondernomen. Dit is niet juist. Het had dan ook in de rede gelegen dat H. verder had geïnformeerd naar een mogelijkheid een getuigenverklaring van verzoekers echtgenote te verkrijgen. Hiermee heeft de politie gehandeld in strijd met het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Drenthe is

gegrond ten aanzien van:

de onvoldoende aandacht voor het letsel van verzoeker, wegens strijd met het vereiste van correcte bejegening;

het verzorgen van verzoeker in het politiebureau; wegens strijd met het vereiste van een correcte bejegening;

de duur van ophouden aan het politiebureau, wegens strijd met het verbod op onrechtmatige vrijheidsbeneming;

het niet voegen in het dossier van verzoekers medische gegevens, wegens strijd met het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving.

niet gegrond ten aanzien van:

het aanhouden van verzoeker;

de wijze van aanhouden van verzoeker;

het in een te warme ruimte ophouden van verzoeker in het politiebureau;

het onvoldoende objectief onderzoeken.

Op het punt van en de toezegging hem naar huis te brengen onthoudt de Nationale ombudsman zich van een oordeel.

Onderzoek

Op 23 februari 2005 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer O. te Hoogeveen, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Drenthe. Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Drenthe, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de beheerder van het regionale politiekorps Drenthe verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Daarnaast werd vier betrokken ambtenaren de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven. Eén van hen maakte van deze gelegenheid gebruik. In verband met haar verantwoordelijkheid voor justitieel politieoptreden werd ook de hoofdofficier van justitie te Assen over de klacht geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld haar zienswijze kenbaar te maken, voor zover daarvoor naar haar oordeel reden was. De genoemde hoofdofficier van justitie maakte van deze

gelegenheid geen gebruik. Tijdens het onderzoek kregen het regionale politiekorps Drenthe en verzoeker de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren. Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De reactie van verzoeker gaf geen aanleiding het verslag aan te vullen. Noch de korpsbeheerder noch de betrokken ambtenaar gaf binnen de gestelde termijn een reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Het verzoekschrift van verzoeker van 19 februari 2005 waarbij onder meer waren gevoegd:

een bezwaar tegen de dagvaarding d.d. 22 december 2003;

een aangifte van verzoeker;

beslissing rechtbank Assen op bezwaarschrift tegen de dagvaarding;

de dagvaarding van verzoeker;

de klachten die verzoeker bij het regionale politiekorps Drenthe heeft ingediend;

de afdoening van verzoekers klachten door de korpsbeheerder

Het standpunt van de beheerder van het regionale politiekorps Drenthe van 30 juni 2005 waarbij onder meer waren gevoegd:

het tegen verzoeker opgemaakte proces-verbaal;

het aanvullend proces-verbaal;

mutaties uit het dag- en nachtrapport met betrekking tot het betreffende politieoptreden;

het arrestantenregister van 12 augustus 2003;

verslagen van de zittingen van de Klachtencommissie politie Drenthe;

De akte van betekening van de dagvaarding aan verzoeker.

Reactie betrokken ambtenaar B.

Reacties van verzoeker van 9 augustus 2005 en van 3 september 2005.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

A. Heterdaad

1. Op grond van artikel 53, eerste lid van het Wetboek van Strafvordering (Sv) is in geval van ontdekking op heterdaad een ieder bevoegd de verdachte van een strafbaar feit aan te houden.

Voor het antwoord op de vraag of er enige tijd nadat het feit is begaan nog sprake kan zijn van een geval van ontdekking op heterdaad zijn bepalend het tijdsverloop tussen de ontdekking van het feit en de aanhouding, en de inspanningen die zijn verricht met betrekking tot het onderzoek naar het feit.

De Hoge Raad oordeelde in zijn arrest van 17 mei 1949 (NJ 1949, 553) dat er in een geval waarin een verdachte dertig uur nadat hij het feit had begaan werd aangehouden, nog sprake kon zijn van een geval van ontdekking op heterdaad wegens het:

"vrijwel onafgebroken treffen van de onmiddellijk nodige maatregelen ten dienste van het tot klaarheid brengen van het op heterdaad ontdekte feit."

2. In geval van ontdekking op heterdaad van een strafbaar feit is ieder bevoegd de verdachte van een strafbaar feit aan te houden.

De (hulp)officier van justitie is bevoegd de verdachte naar een plaats voor verhoor te geleiden. Hij kan ook diens aanhouding of voorgeleiding bevelen.

Geschiedt de aanhouding door een andere opsporingsambtenaar, dan draagt deze er zorg voor dat de aangehoudene ten spoedigste voor de officier van justitie of een van diens hulpofficieren wordt geleid (artikel 53, eerste t/m derde lid Sv).

3. Buiten het geval van ontdekking op heterdaad is de officier van justitie bevoegd de verdachte van een strafbaar feit aan te houden indien voor dat feit voorlopige hechtenis is toegelaten.

De officier kan ook diens aanhouding of voorgeleiding bevelen.

Een opsporingsambtenaar is slechts bevoegd de verdachte buiten heterdaad aan te houden indien het optreden van de officier van justitie of van een van diens hulpofficieren niet kan worden afwacht.

In dat geval dient de opsporingsambtenaar de verdachte onverwijld voor een officier van justitie of een van diens hulpofficieren te leiden (artikel 54, eerste t/m derde lid Sv).

B. Redelijk vermoeden van schuld

Wetboek van Strafvordering

Artikel 27, eerste lid

"Als verdachte wordt vóórdat de vervolging is aangevangen, aangemerkt degene te wiens aanzien uit feiten of omstandigheden een redelijk vermoeden van schuld aan eenig strafbaar feit voortvloeit."

Dit artikel stelt aan de mate van verdenking niet de eis van een 'ernstig' vermoeden, maar eist wèl dat het vermoeden van schuld (het 'gedaan hebben') moet steunen op feiten of omstandigheden en dat dit vermoeden bovendien naar objectieve maatstaven gemeten 'redelijk' dient te zijn, dat wil zeggen "niet enkel in de oogen van den opsporingsambtenaar doch redelijk op zichzelf" (Memorie van Toelichting). Een redelijk vermoeden alleen op basis van subjectief inzicht is niet voldoende.

C. Tijdsduur ophouden voor verhoor

Wetboek van Strafvordering

Artikel 61 (oud)

"1. Indien de verdachte niet (...) in verzekering wordt gesteld, noch (...) voor de rechter-commissaris wordt geleid, wordt hij in vrijheid gesteld, tenzij hij op bevel van de officier van justitie of de hulpofficier voor wie de verdachte is geleid of die zelf de verdachte heeft aangehouden, voor ten hoogste zes uren wordt opgehouden voor onderzoek. Tijdens het ophouden voor onderzoek wordt de verdachte gehoord.

(...)

3. Voor de berekening van de (...) termijnen wordt de tijd tussen middernacht en negen uur 's morgens niet meegerekend."

D. Noodweerecces

Wetboek van Strafrecht

Artikel 41

"1. Niet strafbaar is hij die een feit begaat, geboden door de noodzakelijke verdediging van eigen of eens anders lijf, eerbaarheid of goed tegen ogenblikkelijke, wederrechtelijke aanranding.

2. Niet strafbaar is de overschrijding van de grenzen van noodzakelijke verdediging, indien zij het onmiddellijk gevolg is geweest van een hevige gemoedsbeweging, door de aanranding veroorzaakt."

Wetboek van Strafvordering

Artikel 352

"1. Acht de rechtbank niet bewezen dat de verdachte het hem tenlastegelegde feit heeft begaan, dan spreekt zij hem vrij.

2. Acht de rechtbank het feit bewezen, doch dit niet te zijn een strafbaar feit of den verdachte deswege niet strafbaar, dan ontslaat zij hem van alle rechtsvervolging te dier zake."

E. Ambtsinstructie

Artikel 1, vierde lid

"In dit besluit wordt onder ingeslotene verstaan degene die rechtens van zijn vrijheid is beroofd. Onder ingeslotene wordt mede verstaan degene die ten behoeve van de hulpverlening aan hem op het politie- of brigadebureau is ondergebracht."

Artikel 32

"1. In het geval er aanwijzingen zijn dat een ingeslotene medische bijstand behoeft dan wel er bij deze persoon medicijnen zijn aangetroffen, overlegt de ambtenaar met de arts. De ambtenaar overlegt eveneens met de arts indien de ingeslotene zelf om medische bijstand of medicijnen vraagt.

2. In het geval de ingeslotene vraagt om medische bijstand van zijn eigen arts, stelt de ambtenaar die arts daarvan op de hoogte.

3. In het geval de ingeslotene te kennen geeft geen medische hulp te willen hebben, terwijl er aanwijzingen zijn dat medische bijstand gewenst is, waarschuwt de ambtenaar de arts en deelt hij deze de houding van de ingeslotene mee."

F. Besluit beheer regionale politiekorpsen

Artikel 15, eerste en zesde lid

"1. De korpsbeheerder treft voorzieningen opdat de ingeslotene in ieder geval beschikt over:

a. slaapgelegenheid,

b. eten en drinken in overeenstemming met medische en levensbeschouwelijke of godsdienstige eisen,

c. sanitair,

d. de noodzakelijke medische zorg en

e. informatie over de gang van zaken in het politiecellencomplex.

(...)

6. Onze Minister en Onze Minister van Justitie wijzen de gegevens aan die worden geregistreerd over ingeslotenen."